

Objaśnienia

do sporządzenia sprawozdania MRiPS-03 z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach

Sprawozdanie resortowe MRiPS-03 – „Sprawozdanie z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach” wykonuje się w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Działy 1A, 1B, 1C, 1D, 2, 3, 4 – dane zbiorcze dla województwa wykonują, na podstawie danych uzyskanych z odpowiednich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, służby wojewody zobowiązane do sporządzania sprawozdania MRiPS-03.

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi w publikacji Głównego Urzędu Statystycznego „Rocznik Statystyczny Województw”, w UWAGACH OGÓLNYCH: za osoby lub rodziny „na wsi” należy uznać osoby lub rodziny zamieszkujące obszar położony w granicach jednostek podziału administracyjnego nieposiadających statusu miasta.

Dział 1A

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA ZLECONE GMINOM

Za rodzinę należy uznać, zgodnie z art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Dział 1A wypełniamy zgodnie z zasadą, że w danym wierszu dotyczącym danego świadczenia, każdą osobę i rodzinę należy wymienić tylko raz, bez względu na liczbę przyznanych decyzją świadczeń.

Na przykład w wierszu 1, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w kolumnach 1, 4 i 5 wymienimy osobę i rodzinę tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

W przypadku rodziny 3-osobowej, w której jedna osoba otrzymała decyzją zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną za miesiąc marzec okresu sprawozdawczego oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania w ilości 30 godzin w okresie sprawozdawczym, wiersze Działu 1A wypełniamy w następujący sposób:

	kolumna				
	1	2	3	4	5
Wiersz 1	1	30 wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3
Wiersz 2	1	1 wyliczona kwota łączna* świadczeń w okresie sprawozdawczym	1	3

*** Kwota łączna świadczeń jest iloczynem liczby świadczeń przyznanych w danym okresie sprawozdawczym i kwoty świadczenia wymienionego w decyzji. Tak więc kwota łączna świadczeń w danym okresie sprawozdawczym wymieniona w sprawozdaniu jest wielkością „teoretyczną”, tzn. nie uwzględnia sytuacji, gdy dane świadczenia z różnych przyczyn nie są wypłacone w danym okresie sprawozdawczym.**

W przypadku świadczeń refundowanych sprawozdawczość prowadzi jedynie ta gmina, która wydaje i realizuje decyzję. Wielkości w sprawozdaniu nie są korygowane ani o refundacje, ani o zwroty w wyniku nienależnie pobranych świadczeń.

Przy zachowaniu tej zasady wypełniamy pozostałe działy Sprawozdania.

Za świadczenie należy przyjąć w przypadku:

– specjalistycznej usługi opiekuńczej dla osoby z zaburzeniami psychicznymi	– 1 godzinę usługi
– zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	– 1 decyzję przyznającą daną pomoc
– zasiłku celowego dla cudzoziemców	– 1 zasiłek
– pomocy w naturze dla cudzoziemców	– 1 świadczenie niepieniężne (1 posiłek, 1 nocleg, 1 decyzja przyznająca ubranie)
– wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd	– 1 wynagrodzenie miesięczne należne za sprawowanie opieki nad 1 osobą

Przyjmuje się, że w przypadku specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (wiersz 1) należy wykazywać tylko te usługi, które świadczone są w miejscu zamieszkania.

Ilość i wartość usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia. Jest natomiast pomniejszana o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność jest określona w decyzji.

W przypadku zmiany wysokości świadczenia, która nastąpiła w wyniku wydania kolejnej decyzji zmieniającej tę wysokość wstecz, świadczenie w nowej wysokości liczone jest w sprawozdaniu, począwszy od miesiąca, w którym wydana została decyzja zmieniająca. Miesiące wcześniejsze zmienione tą decyzją liczone są wg kwot z decyzji zmienionej. Ma to na celu zachowanie poprawności danych w sprawozdaniach liczonych narastająco, tak aby wyniki za ten sam okres sprawozdawczy nie zależały od daty liczenia sprawozdania.

W wierszu 2 (ZASIŁKI CELOWE) należy uwzględnić pomoc finansowaną z rezerwy budżetu państwa z przeznaczeniem na zasiłki celowe dla osób i rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń klęskowych, np. powodzi, osuwisk, nawałnic, huraganów itp.

Dział 1B

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE GMIN

Dział 1B wypełniamy, podobnie jak Dział 1A, zgodnie z zasadą, że w danym wierszu dotyczącym danego świadczenia, każdą osobę i rodzinę należy wymienić tylko raz, bez względu na liczbę otrzymanych decyzji i świadczeń.

W Dziale 1B należy uwzględnić również osoby otrzymujące pomoc w ramach programów finansowanych ze współudziałem środków europejskich (wyluczając pomoc kierowaną w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020), przy zachowaniu zasady, iż każdą osobę otrzymującą pomoc w ramach takiego programu należy uwzględnić w wierszu 1 oraz w odpowiednich wierszach, w zależności od typu przyznanej pomocy.

Za świadczenie należy przyjąć w przypadku:

– zasiłku stałego	– 1 zasiłek
– zasiłku okresowego	– 1 zasiłek
– schronienia w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi;	– 1 miesiąc pobytu w schronisku dla osób bezdomnych lub schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi (świadczenie przyznane za niepełny miesiąc należy wykazać jako jedno świadczenie)
– schronienia w ogrzewalni	– 1 pobyt w ogrzewalni (kilkukrotny pobyt 1 osoby w ciągu jednej doby należy traktować jako jedno świadczenie)
– schronienia w noclegowni	– 1 nocleg lub 1 zasiłek na 1 nocleg
– posiłku	– 1 posiłek lub 1 zasiłek na 1 posiłek
- Przez posiłek rozumiemy 1 danie gorące.
- W wierszu 22 wyszczególniamy wszystkie rodziny otrzymujące tę formę pomocy na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 i pkt 14 ustawy o pomocy społecznej.
- U w a g a – za osobę (osoby), której decyzją przyznano świadczenie, w przypadku posiłków w szkole należy przyjąć dziecko (lub dzieci), które korzystało z tego świadczenia, a nie matkę lub inną osobę, na którą została wystawiona decyzja.
– ubrania	– 1 decyzję przyznającą to świadczenie
– usługi opiekuńczej	– 1 godzinę usługi
– usługi opiekuńczej specjalistycznej	– 1 godzinę usługi
– zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	– 1 zasiłek
– zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	– 1 zasiłek
– zasiłku celowego w formie biletu kredytowanego	– 1 bilet kredytowany
– pogrzebu	– liczbę osób zmarłych
– pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie	– 1 zasiłek, 1 pożyczka, 1 decyzja przyznająca pomoc w naturze

Przyjmuje się, że w przypadku zasiłku stałego (wiersze 2 oraz 5 – 6) do składu rodziny (kolumna 5 „Liczba osób w rodzinach”) nie wlicza się dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ani pełnoletnich

wychowanków rodziny zastępczej na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Odnosi się to zarówno do osoby samotnie gospodarującej, jak i do osoby w rodzinie, zgodnie z zasadami ustalania prawa do tego zasiłku.

W przypadku zasiłku okresowego (wiersze 7 oraz 10 – 15) do składu rodziny (kolumna 5 „Liczba osób w rodzinach”) nie wlicza się dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych ani pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z zasadami ustalania prawa do tego zasiłku.

Z wiersza 7 należy wyszczególnić liczbę osób objętych kontraktem socjalnym, którym wypłacono zasiłki okresowe niezależnie od dochodu w przypadku podjęcia zatrudnienia przez tę osobę. Osoby te należy uwzględnić w wierszu 15. W kwocie świadczeń należy uwzględnić wyłącznie wartość tych zasiłków okresowych lub części zasiłków, które zostały zrealizowane od dnia podjęcia zatrudnienia.

W wierszu 22 - "Posiłek" oraz w wierszu 23 - "w tym dla: dzieci" należy wykazać pomoc w formie posiłku, która została przyznana w ramach ustawy o pomocy społecznej oraz programu "Posiłek w szkole i w domu".

Do wiersza 22 – „Posiłek” przeniesione zostają informacje z działu III, kolumny 2 – „Ogółem” sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 w następujący sposób:

- do kolumny 1 – „Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia” liczbę osób z wiersza 1 – „Liczba osób korzystających z posiłku”;
- do kolumny 2 – „Liczba świadczeń” liczbę posiłków z wiersza 7 – „Liczba posiłków”;
- do kolumny 3 – „Kwota świadczenia w zł” kwotę z wiersza 11 – „Koszt posiłków (w zł)”;
- do kolumny 4 – „Liczba rodzin” liczbę rodzin z wiersza 5 – „Liczba rodzin”;
- do kolumny 5 – „Liczba osób w rodzinach” liczbę osób w rodzinach z wiersza 6 – „Liczba osób w rodzinach”.

Do wiersza 23 – „w tym dla: dzieci” przeniesione zostają informacje z działu III, kolumny 4 – „dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej – ogółem” i kolumny 6 – „uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej – ogółem” sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 w następujący sposób:

- do kolumny 1 – „Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia” liczbę osób z wiersza 1 – „Liczba osób korzystających z posiłku”;
- do kolumny 2 – „Liczba świadczeń” liczbę posiłków z wiersza 7 – „Liczba posiłków”;
- do kolumny 3 – „Kwota świadczenia w zł” kwotę z wiersza 11 – „Koszt posiłków (w zł)”;
- do kolumny 4 – „Liczba rodzin” liczbę rodzin z wiersza 5 – „Liczba rodzin”;
- do kolumny 5 – „Liczba osób w rodzinach” liczbę osób w rodzinach z wiersza 6 – „Liczba osób w rodzinach”.

W wierszu 22 – „Posiłek”, w wierszu 24 – „posiłki przyznane doraźnie lub w sytuacjach kryzysowych ogółem” oraz w wierszu 25 – „posiłki przyznane doraźnie dzieciom lub młodzieży” należy uwzględnić pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie (przyjmując 1 posiłek = 1 świadczenie) przyznaną doraźnie dzieciom i młodzieży na podstawie art. 48b ustawy o pomocy społecznej.

W wierszu 22 – „Posiłek” oraz w wierszu 24 – „posiłki przyznane doraźnie lub w sytuacjach kryzysowych ogółem” należy uwzględnić pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie (przyjmując 1 posiłek = 1 świadczenie) przyznaną w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego na podstawie art. 48b ustawy o pomocy społecznej.

W wierszu 27 – „Usługi opiekuńcze – OGÓŁEM” i w wierszu 28 – „w tym: specjalistyczne usługi opiekuńcze”, ilość i wartość usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych liczona jest na podstawie decyzji i nie jest korygowana faktycznymi wydatkami ośrodka na te świadczenia.

W wierszu 27 – „Usługi opiekuńcze – OGÓŁEM” należy wykazać pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, które zostały przyznane w ramach ustawy o pomocy społecznej lub programu „Opieka 75+” lub programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”.

W wierszu 28 – „w tym: specjalistyczne usługi opiekuńcze” należy wykazać pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, które zostały przyznane w ramach ustawy o pomocy społecznej lub programu „Opieka 75+” lub programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”.

W kolumnie „Kwota świadczeń zł” (kol. 3) w wierszu 27 oraz w wierszu 28 należy wykazać środki, które przeznaczono na realizację usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, zgodnie z wydaną decyzją, pomniejszone o obowiązkową odpłatność klienta, jeśli taka odpłatność została określona w decyzji.

Do wiersza 35 – „Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem” zostają przeniesione odpowiednie informacje z działu II, kolumny 2 – „Zasiłek celowy - ogółem” sprawozdania z realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 w następujący sposób:

- do kolumny 1 – „Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia” liczbę osób z wiersza 1 – „Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie”;
- do kolumny 3 – „Kwota świadczenia w zł” kwotę z wiersza 5 – „Koszt świadczeń (w zł)”;
- do kolumny 4 – „Liczba rodzin” liczbę rodzin z wiersza 2 – „Liczba rodzin”;
- do kolumny 5 – „Liczba osób w rodzinach” liczbę osób w rodzinach z wiersza 3 – „Liczba osób w rodzinach”.

W dziale 1B nie należy wykazywać osób lub rodzin, którym przyznano pomoc w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 w formie świadczenia rzeczowego.

W wierszu 35 – „Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem” oraz w wierszu 37 – „produkty żywnościowe przyznane doraźnie lub w sytuacjach kryzysowych” należy uwzględnić pomoc w formie rzeczowej w postaci produktów żywnościowych (przyjmując 1 produkt/paczkę produktów żywnościowych przyznanych w ramach pomocy = 1 świadczenie) przyznaną doraźnie dzieciom i młodzieży lub w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej albo zdarzenia losowego na podstawie art. 48b ustawy o pomocy społecznej.

W wierszu 38 – „Zasiłki celowe przyznane niezależnie od dochodu” należy uwzględnić zasiłki celowe przyznane w ramach realizacji postanowień kontraktu socjalnego, których realizacja jest kontynuowana niezależnie od dochodu w przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym. W kolumnie dotyczącej kwoty świadczeń (kolumna 3) należy uwzględnić wyłącznie wartość tych zasiłków celowych lub części zasiłków, które zostały zrealizowane od dnia podjęcia zatrudnienia.

Wiersze 43 – „Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, rodzinne), 44 – „Interwencja kryzysowa” i 45 – „Praca socjalna” nie są wliczane do wiersza 1 – „Razem”.

Wiersz 46 – „Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej” zawiera dane dotyczące odpłatności gminy za pobyt osoby skierowanej do DPS i nie należy go ujmować w wierszu 1 – „Razem”. W kolumnie 2 „Liczba świadczeń” wykazywana jest liczba miesięcy pobytu w DPS, za które wnoszona jest opłata. Natomiast w kolumnie 3 „Kwota świadczeń w zł” wykazywana jest wyłącznie ustalona opłata gminy za pobyt bez uwzględniania ewentualnych opłat wnoszonych przez gminę za osoby niewywiązujące się z tego obowiązku. W przypadku, gdy koszty pobytu w DPS w całości pokrywa mieszkaniec, rodzina lub inne osoby, żadne informacje dotyczące liczby osób i rodzin oraz liczby i kwoty świadczeń nie powinny być wykazywane w sprawozdaniu.

W przypadku zmiany wysokości świadczenia, która nastąpiła w wyniku wydania kolejnej decyzji zmieniającej tę wysokość wstecz, świadczenie w nowej wysokości liczone jest w sprawozdaniu, począwszy od miesiąca, w którym wydana została decyzja zmieniająca. Miesiące wcześniejsze zmienione tą decyzją liczone są wg kwot z decyzji zmienionej. Ma to na celu zachowanie poprawności danych w sprawozdaniach liczonych narastająco, tak aby wyniki za ten sam okres sprawozdawczy nie zależały od daty liczenia sprawozdania.

Dział 1C

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE; POMOC MAJĄCA NA CELU ŻYCIOWE USAMODZIELNIENIE I INTEGRACJĘ ZE ŚRODOWISKIEM DLA OPUSZCZAJĄCYCH

W wierszach 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29 należy wskazać jedynie tę liczbę specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodków wychowawczych itd., z których osobom udzielono pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem i które znajdują się na terenie powiatu wykazującego dane w tym dziale.

Dane w odpowiednich wierszach należy wykazać dla ostatniej placówki wskazanej w wywiadzie dla osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie (cz. VIII) w pozycji „Ostatnie miejsce pobytu przed usamodzielnieniem”.

Dział 1D

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE; POMOC CUDZOZIEMCOM, KTÓRZY UZYSKALI STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB PRZYBYWAJĄ NA TERYTORIUM RP NA PODSTAWIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY

W dziale 1D należy wykazać osoby lub rodziny, którym przyznano decyzją pomoc dla cudzoziemca, o której mowa w art. 91 ustawy o pomocy społecznej w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polsce statusu uchodźcy (wiersze 1 – 4) lub ochrony uzupełniającej (wiersze 5 – 8) lub które przybywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c (wiersze 9 – 12) lub d (wiersze 13 – 16) ustawy o cudzoziemcach.

Za świadczenie (kolumna 2) należy przyjąć w przypadku:

– świadczenia pieniężnego na utrzymanie	– 1 świadczenie pieniężne na utrzymanie
– świadczenia pieniężnego na wydatki związane z nauką języka polskiego	– 1 świadczenie pieniężne na wydatki związane z nauką języka polskiego

Dział 2

RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Dział 2 „Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną” obejmuje łącznie osoby lub rodziny objęte pomocą społeczną wyszczególnioną w działach 1A, 1B, 1C, 1D.

Do działu 3 nie wlicza się wielkości:

- z działu 1A wiersz 2 dotyczący zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- z działu 1A wiersze 3 – 8 dotyczące pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, oraz cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt ze względów humanitarnych lub na pobyt tolerowany na terytorium RP,
- z działu 1A wiersz 9 dotyczący wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd,
- z działu 1B wiersz 21 dotyczący schronienia udzielonego w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową,
- z działu 1B wiersz 40 dotyczący poradnictwa specjalistycznego,
- z działu 1B wiersz 41 dotyczący interwencji kryzysowej,
- z działu 1B wiersz 43 dotyczący odpłatności gminy za pobyt w domu pomocy społecznej.

Dział 2 wypełniamy przy zachowaniu zasady, iż dana rodzina korzystająca ze świadczeń przyznanych w ramach zadań zleconych, a także zadań własnych wystąpi tylko raz w wierszu 4 (otrzymała świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych), tylko raz w wierszu 5 (otrzymała świadczenia przyznane w ramach zadań własnych), a także tylko raz w wierszu 1 (otrzymała pomoc niezależnie od źródła finansowania – zadania zlecone – własne).

Daną osobę i rodzinę należy również wykazać w wierszu 2 lub wierszu 3 w zależności od formy przyznanego świadczenia: pieniężnej lub niepieniężnej.

Do świadczeń pieniężnych należy zaliczyć następujące formy pomocy:

- zasiłki stałe,
- zasiłki okresowe,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- inne zasiłki celowe,
- specjalne zasiłki celowe,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłku lub pożyczki,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust.1 pkt 1 lit. c (w związku z nadaniem statusu uchodźcy) lub d (w związku z udzieleniem ochrony uzupełniającej) ustawy o cudzoziemcach.

Do świadczeń niepieniężnych należy zaliczyć następujące formy pomocy:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- schronienie,
- posiłek,
- ubranie,
- usługi opiekuńcze,

- specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego,
- sprawienie pogrzebu,
- pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie w naturze,
- uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych (w ramach pomocy na usamodzielnienie),
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej (w ramach pomocy na usamodzielnienie).

Pomoc niepieniężną w formie pracy socjalnej należy uwzględnić jedynie w wierszach 6 i 7.

Oznacza to, iż osoba (rodzina), która otrzymała pomoc w formie: specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zasiłku okresowego, biletu kredytowanego, zasiłku celowego oraz której udzielono pomocy w formie pracy socjalnej, zostanie wykazana raz w wierszu 1 (korzysta z pomocy społecznej bez względu na rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania), raz w wierszu 4 (specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi), raz w wierszu 5 (zasiłek okresowy, celowy, bilet kredytowany) oraz raz w wierszu 6 (otrzymała pomoc w formie pracy socjalnej). Osoba (rodzina) ta zostanie również wykazana raz w wierszu 2 (świadczenie pieniężne: zasiłek okresowy, zasiłek celowy) oraz raz w wierszu 3 (świadczenie niepieniężne: specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, bilet kredytowany).

Przykład 1

Rodzina 5-osobowa – mieszkająca w mieście (mąż, żona i troje dzieci), w której osoby otrzymały:

- mąż – zasiłek okresowy w styczniu, lutym i następnie w kwietniu i maju
oraz pomoc rzeczową w formie ubrania w lipcu,
- żona – specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi
w okresie czerwiec – grudzień.

Wiersze 1-7 należy wypełnić w następujący sposób:

			kolumna			
			1	2	3	4
Wiersz 1	mąż żona	– korzystają z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone / własne)	2	1	–	5
Wiersz 2	mąż	– zasiłek okresowy	1	1	–	5
Wiersz 3	mąż żona	– pomoc rzeczowa w formie ubrania – specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	1	–	5
Wiersz 4	żona	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	1	–	5
Wiersz 5	mąż	– zasiłek okresowy i pomoc rzeczowa w formie ubrania	1	1	–	5
Wiersz 6	–	–	–	–	–	–
Wiersz 7	–	–	–	–	–	–

Przykład 2

Rodzina 6-osobowa – mieszkająca na wsi: mąż, żona, 2 dzieci, teść, teściowa – otrzymująca:

- mąż – zasiłek okresowy przez 5 miesięcy,
- żona – specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w okresie październik – grudzień,
- pierwsze dziecko (chłopiec) – pomoc w formie posiłku w okresie styczeń – czerwiec,
- drugie dziecko (dziewczynka) – pomoc rzeczowa w formie ubrania w sierpniu,
- teściowa – zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilety kredytowane w maju i czerwcu,
- teść – specjalistyczne usługi opiekuńcze w okresie marzec – grudzień

Sposób wypełniania tabeli:

			kolumna			
			1	2	3	4
Wiersz 1	mąż żona pierwsze dziecko drugie dziecko teściowa teść	– korzystają z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone / własne)	6	1	1	6
Wiersz 2	mąż teściowa	– zasiłek okresowy – zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne	2	1	1	6
Wiersz 3	żona pierwsze dziecko drugie dziecko teściowa teść	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi – pomoc w formie posiłku – pomoc rzeczowa w formie ubrania – bilet kredytowany – specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	1	1	6
Wiersz 4	żona	– specjalistyczne usługi w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	1	1	6
Wiersz 5	mąż pierwsze dziecko drugie dziecko teściowa teść	– zasiłek okresowy – pomoc w formie posiłku – pomoc rzeczowa w formie ubrania – zasiłek celowy na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne oraz bilet kredytowany – specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	1	1	6
Wiersz 6		–	–	–	–	–
Wiersz 7		–	–	–	–	–

W przypadku pomocy w formie kolonii, obiadów w szkole, ubrania, schronienia za osobę otrzymującą decyzją świadczenie należy uznać dziecko, ewentualnie dzieci korzystające z tego świadczenia.

Podany powyżej sposób wypełniania tabeli pozwoli na wykazanie faktycznej liczby osób, którym decyzją przyznano świadczenie (a także liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach) w ramach zadań zleconych

– wiersz 4, własnych – wiersz 5 oraz korzystających z pomocy bez względu na źródło finansowania (zlecone, własne) – wiersz 1, w podziale na świadczenia pieniężne – wiersz 2 i niepieniężne – wiersz 3. Pozwoli to uniknąć w danym wierszu 1 – 5 zawyżenia liczby rodzin i osób korzystających z danego rodzaju pomocy.

Wiersz 1 nie będzie więc sumą wierszy 2 i 3, ani sumą wierszy 4 i 5.

W wierszach 1 – 5 nie należy wykazywać osób, którym pomoc została udzielona wyłącznie w formie pracy socjalnej. Liczbę rodzin i liczbę osób w tych rodzinach otrzymującą tę formę pomocy wykazujemy wyłącznie w wierszu 6 i 7.

W przypadku korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przez rodzinę zastępczą w kolumnie 4 „Liczba osób w rodzinach” nie należy wykazywać dzieci wychowywanych w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka.

W przypadku ośrodka realizującego **TYLKO** zadania gminy:

- wartości wiersza 4 – „Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę”, powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 1 Działu 1A;
- wartości wiersza 5 – „Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę”, powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 1 Działu 1B;
- wartości wiersza 6 – „Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem”, powinny być równe wartościom odpowiednich kolumn wiersza 45 („Praca socjalna”) w Dziale 1B.

Te zależności nie mają zastosowania w ośrodku realizującym zarówno zadania gminy, jak i powiatu. Należy również pamiętać, że te same rodziny (osoby) mogą otrzymywać jednocześnie różne formy pomocy wykazywane w Działach 2-C, 2-D, natomiast w Dziale 3 rodziny (osoby) będą wykazane tylko raz.

Wiersz 8 i 9 dotyczący pracy socjalnej prowadzonej w oparciu o kontrakt socjalny należy wypełnić przy zachowaniu następujących zasad:

- w liczbie kontraktów socjalnych należy wykazać fakt prowadzenia z osobą / rodziną pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny, co oznacza, że niezależnie od liczby zawartych pisemnych umów z daną osobą samotnie gospodarującą lub rodziną w ciągu okresu sprawozdawczego, niezależnie od długości trwania tych umów, wszystkie te umowy należy wykazać **jako jeden kontrakt socjalny**;
- w liczbie osób objętych kontraktami socjalnymi należy wykazać rzeczywistą liczbę osób (każda osoba powinna być wykazana tylko raz w ciągu okresu sprawozdawczego), które wystąpiły na każdej z zawartych pisemnych umów. Oznacza to, że w przypadku gdy każda z umów jest zawierana z inną osobą (innymi osobami), będącą członkiem rodziny, należy wykazać wszystkie osoby łącznie, które w ciągu całego okresu sprawozdawczego wystąpiły jako strona umowy. Natomiast w przypadku powtarzania się osób w kolejnych umowach należy wykazać rzeczywistą ich liczbę.

Informacje o kontrakcie socjalnym należy wypełnić uwzględniając podział na kontrakt socjalny część A i kontrakt socjalny część B. Kontrakt socjalny część A dotyczy osób i rodzin, z którymi zawierany jest kontrakt w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej. Kontrakt socjalny część B dotyczy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zawierany w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. W przypadku zawarcia z tą samą osobą zarówno kontraktu typu A, jak i typu B w jednym okresie sprawozdawczym należy tę samą osobę wykazać zarówno w wierszu 8, jak i 9.

Wiersz 10 dotyczy realizowanych projektów socjalnych, jako zespołu działań w ramach pracy socjalnej i innych działań aktywizacyjnych mających na celu wzmocnienie aktywności i samodzielności życiowej osób, rodzin i grup oraz wzrost samoorganizacji i spójności środowisk lokalnych, a przez to zapobieganie procesom marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz podnoszenia jakości życia. Sposób podania informacji o liczbie projektów oraz liczbie osób objętych projektami jest analogiczny jak w przypadku kontraktów socjalnych.

Dział 3

POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Dział 3 „POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ” obejmuje łącznie rodziny i osoby objęte pomocą społeczną wymienione w działach 1A, 1B, 1C, 1D.

Charakteryzując rodzinę z punktu widzenia powodu przyznania pomocy, należy podać wszystkie przyczyny trudnej sytuacji życiowej wymienione w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Oznacza to, iż w jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy, np. bezrobocie, alkoholizm itd., a więc dana rodzina winna być wykazana w kilku odpowiednich wierszach.

Przykład

Rodzina otrzymuje pomoc z powodu trudnej sytuacji życiowej spowodowanej np. bezrobociem i alkoholizmem. Rodzinę tę należy wykazać raz w wierszu 6 (bezrobocie) oraz raz w wierszu 14 (alkoholizm).

Za rodziny wielodzietne należy uznać rodziny posiadające 3 i więcej dzieci.

Za osobę lub rodzinę, której powodem przyznania pomocy było „UBÓSTWO” – wiersz 1 należy uznać osobę lub rodzinę, w której dochód na osobę był RÓWNY LUB NIŻSZY od kwot wymienionych w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.